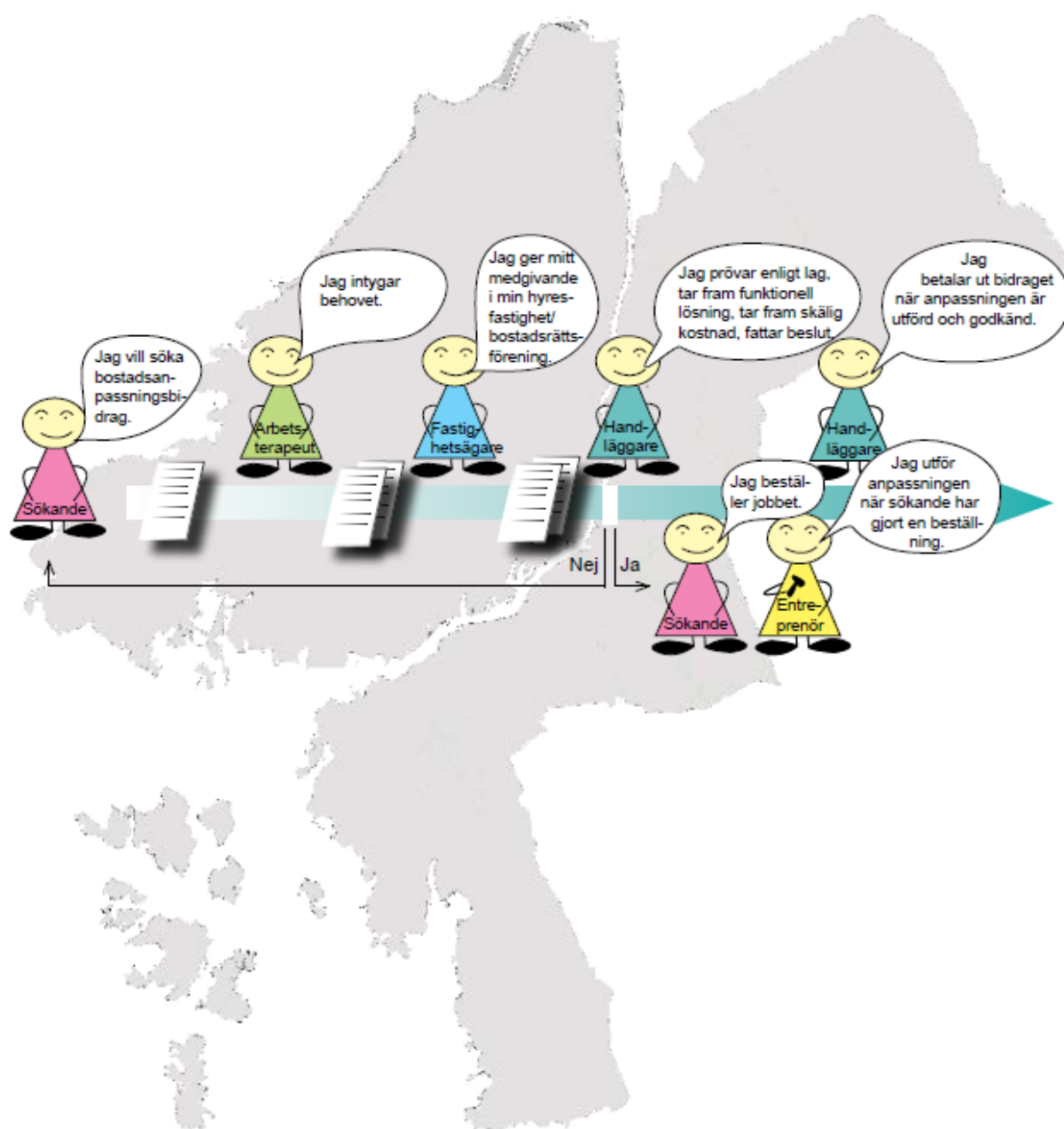

Rapport bostadsanpassningsbidrag 2013

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
SAMMANFATTNING	3
1 UPPDRAG	3
2 LAGEN OM BOSTADSANPASSNINGSBIDRAG MM.....	3
3 BOSTADSANPASSNINGSBIDRAG ÅR 2013	4
4 AVSLAG OCH AVVISNING	8
5 HANDLÄGGNINGSTID	9
6 UTVECKLINGSARBETE PÅ BOSTADSANPASSNINGS- ENHETEN	11

SAMMANFATTNING

Enligt reglementet för Göteborgs fastighetsnämnd ansvarar nämnden för handläggning av bostadsanpassnings- och återställningsbidrag. Fastighetskontoret/bostadsanpassningsenheten vill med denna rapport ge en bild av utfallet för år 2013 och beskriva hur uppdraget utvecklats.

Under 2013 har 3 210 ansökningar om bostadsanpassningsbidrag beviljats, varav 40 återställningsbidrag, och 1 374 felanmälningar hanterats. Antalet ärenden som har avslagits, helt eller delvis, uppgick till 271 och 58 ärenden har avvisats. Den sammanlagda kostnaden för bidraget uppgick till 65,5 miljoner kronor vilket är en kraftig ökning med 8,3 miljoner kronor mot 2012. De komplicerade ärendena ökade med 3 stycken i antal och 38 % i kostnad från 15,9 miljoner kronor till 21,9 miljoner kronor.

Fastighetskontoret har sedan 2010 målvärdet att 75 % av ärendena ska få sitt beslut inom två månader. För 2013 var det 78 % av de registrerade ärendena som fick beslut inom 2 månader vilket kan jämföras med 2012 då 71 % fick beslut inom 2 månader.

För att uppnå målvärdet har enheten under året förändrat rutinerna för handläggning av enkla ärenden. Från januari 2013 har alla ansökningar om bostadsanpassningsbidrag fått beslut innan åtgärd vilket gjort att sökande fått sitt beslut snabbare. Tiden för komplettering av intryg har kortats från två månader till en månad och för fastighetsägarens medgivande från en månad till 2 veckor. Dessutom har det gjorts punktinsatser med beordrad övertid för att korta tiderna.

1 UPPDRAG

Enligt reglementet för Göteborgs fastighetsnämnd ansvarar nämnden för handläggning av bostadsanpassnings- och återställningsbidrag. Bostadsanpassnings- och återställningsbidrag är ett kommunalt bidrag som lämnas för vissa åtgärder som behövs för att personer med funktionsnedsättning ska kunna använda sin bostad på ett ändamålsenligt sätt.

För att säkerställa att nämnden kan följa utvecklingen av bostadsanpassningsbidraget ska fastighetskontoret redovisa utfall, insatser och överklaganden en gång per år i nämnden.

2 LAGEN OM BOSTADSANPASSNINGSBIDRAG MM

Bostadsanpassnings- och återställningsbidrag söks hos kommunen där bostaden finns. Det är kommunen som ska pröva ansökan och det är kommunen som ska stå kostnaden för bidragen. Villkoren för bidragen regleras i en speciallagstiftning, lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m.

När kommunen prövar ansökan om bostadsanpassnings- och återställningsbidrag utför kommunen myndighetsutövning. Vid handläggning av ärenden som rör bostadsanpassnings- och återställningsbidrag är således förvaltningslagen (1986:223) tillämplig.

Till ansökan ska enligt Boverkets föreskrifter (BFS1992:46) vissa handlingar bifogas såsom t.ex. intyg från arbetsterapeut, läkare eller annan sakkunnig där det framgår att de åtgärder bidrag söks för är nödvändiga med hänsyn till sökandens funktionsnedsättning och ett medgivande från fastighetsägaren om att åtgärden får utföras.

Återställningsbidrag kan under vissa förutsättningar lämnas till ägare av hyreshus och bostadsrättshus

Kommunen ska efter prövning av ansökan om bostadsanpassnings- och återställningsbidrag meddela ett beslut. Beslutet ska motiveras om det i någon del går sökanden emot.

Kommunens avslagsbeslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol d.v.s. förvaltningsrätten, kammarrätten och Högsta förvaltningsdomstolen. För att ett ärende ska tas upp i kammarrätten och Högsta förvaltningsdomstolen krävs prövningstillstånd.

Den som fått avslag på sin ansökan har även möjlighet att återkomma med en ny ansökan och få saken prövad på nytt.

Boverket har tillsyn över kommunernas hantering av bostadsanpassnings- och återställningsbidragsärenden. Boverket svarar bland annat för föreskrifter, handbok för bostadsanpassningsbidraget och information om bidraget samt granska hur kommunerna handlägger ärendena formellt.

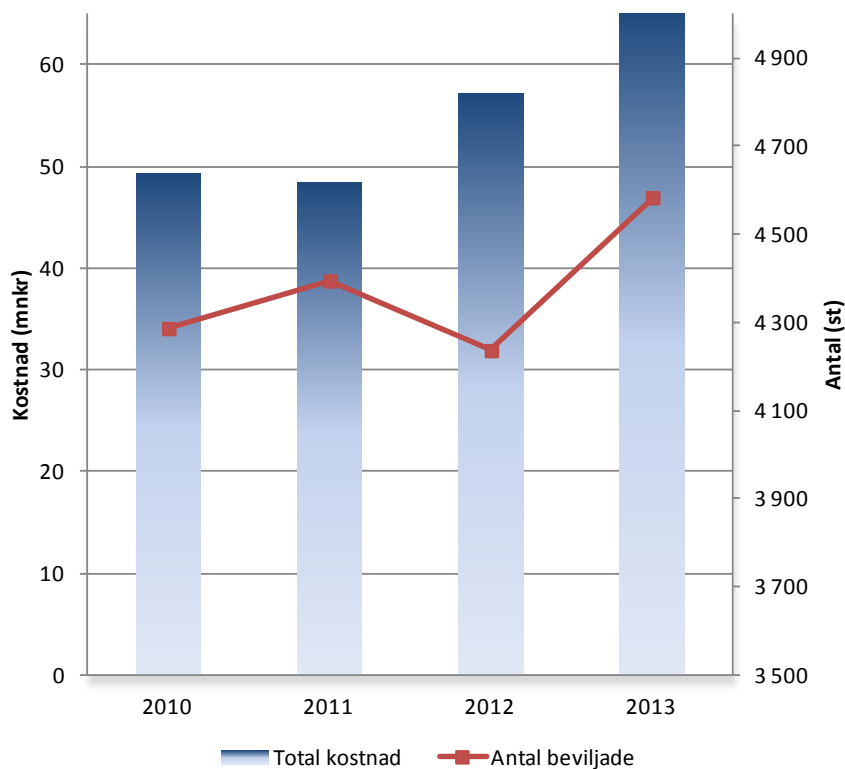
3 BOSTADSANPASSNINGSBIDRAG ÅR 2013

Under 2013 har 3 596 ärenden om bostadsanpassningsbidrag registrerats, vilket är en minskning med 120 jämfört med år 2012. Antalet beviljade ansökningar har under året uppgått till 3 210 och antalet felanmälningar (service, besiktningar, demonteringar och reparationer) till 1 374. Antalet ansökningar som, helt eller delvis, avslagits uppgår till 271 och 58 ansökningar har avvisats. Motsvarande siffror för 2012 var 3 139 beviljade ansökningar, 1 098 felanmälningar och 269 helt eller delvis avslag.

Den sammanlagda kostnaden för bidraget var år 2013 65,5 miljoner kronor vilket är en ökning med 8,3 miljoner kronor jämfört med 2012 (57,2 mnkr).

Period	Registrerade	Beslutade	Beviljade	Avslag	Avvisningar	Felanmälningar	Total kostnad
2011	3 553	3 821	3 150	257	-	1 245	48,4mnkr
2012	3 716	3 749	3 139	269	2	1 098	57,2mnkr
2013	3 596	4 032	3 210	271	58	1 374	65,5mnkr

Tabell 1 - Statistik för helåret 2011-2013

Figur 1 – Antal beviljade ärenden och beviljat bidragsbelopp (mnkr) 2010-2013, inklusive felanmälningar och återställningsbidrag.

Återställningsbidrag

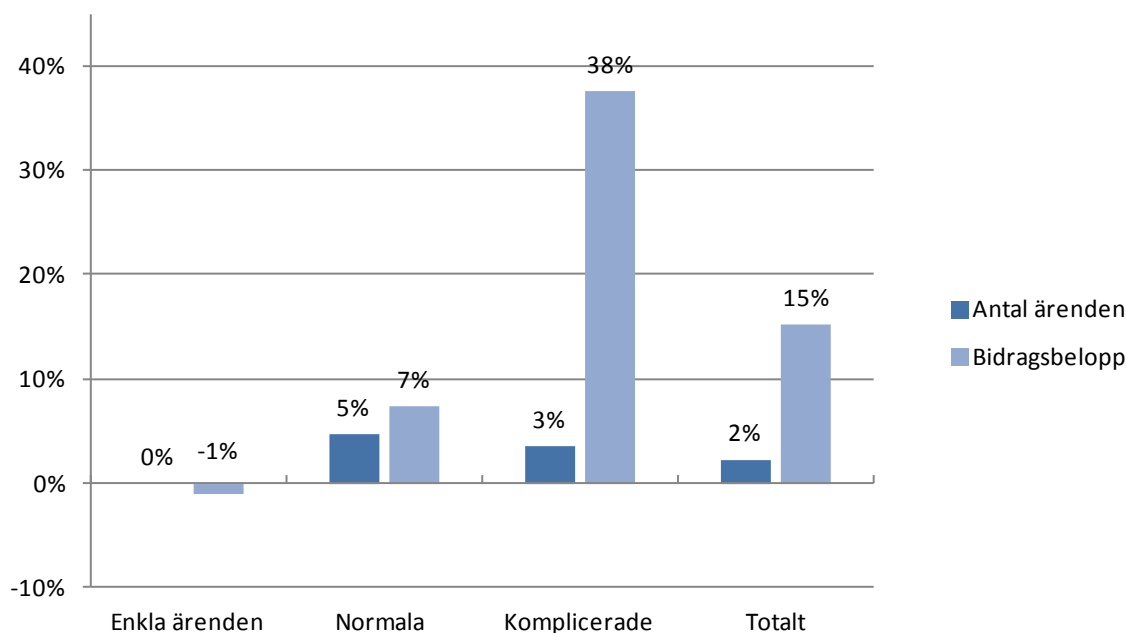
Kostnaden för återställningsbidrag har ökat från 228 tkr till 604 tkr. Antalet ansökningar har ökat från 24 stycken år 2012 till 51 stycken år 2013. Antalet beviljade ansökningar har ökat från 13 stycken år 2012 till 40 stycken år 2013. En av anledningarna till att antalet ansökningar och därmed kostnaden för återställningsbidraget ökar är att fastighetskontoret numera kräver en ansökan av de fastighetsägare som vill demontera till exempel en dörrautomatik, hiss, ramp eller rullstolsförråd.

Ärendetyp och kostnadsintervall

Ansökningar om bostadsanpassningsbidrag som beviljas bidrag delas in i tre olika ärendetyper efter bidragsbelopp. Enkla ärenden har bidragsbelopp ≤ 5000 kr, normala >5000 och $\leq 100\,000$ kr och komplicerade är $> 100\,000$ kr. Antalet komplicerade ärenden ökade med 3 ärenden jämfört med föregående år, från 86 stycken 2012 till 89 stycken 2013. Kostnaden för de komplicerade ärendena ökade från 15,9 mnkr till 21,9 mnkr vilket är en ökning med 38% från år 2012.

	År	Enkla	Normala	Komplicerade	Totalt
Antal	2011	1 740	1 346	64	3 150
	2012	1 607	1 446	86	3 139
	2013	1 608	1 513	89	3 210
Belopp (mnkr)	2011	4,9	30,8	11,4	47,1
	2012	4,7	35,6	15,9	56,2
	2013	4,6	38,2	21,9	64,7

Tabell 2 – Antal beviljade ärenden och beviljat bidragsbelopp fördelat på ärendetyp för 2011-2013.

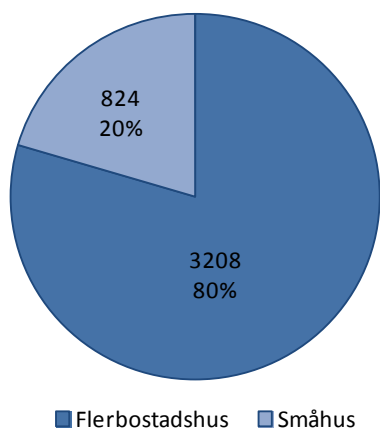

Figur 2 – Förändring av antal ärenden och bidragsbelopp, fördelat på ärendetyp, mellan 2012 och 2013.

Upplåtelseform

Av antalet ärenden som beslutades 2013 gällde 80 % (3 208) ärenden flerbostadshus och 20% (824) ärenden småhus. Det är en liten förändring mot 2012 då andelen beslutade ärenden gällande flerbostadshus var 82% och 18% var småhus.

Fördelningen av bidragsbelopp mellan flerbostadshus och småhus har förändrats sedan 2012. För flerbostadshus har bidragsdelen minskat till 59% (70 % 2012) och ökat för småhus till 41 % (30 % 2012). En av anledningarna till att bidragsdelen för småhus ökat under 2013 är att flertalet av de stora ärendena under året varit anpassningar i småhus.

Upplåtelseform	Beslutade (st)	Belopp (mnkr)	Belopp (%)
Flerbostadshus	3 208	36,8	59
Småhus	824	25,8	41
Totalt	4 032	62,6	100

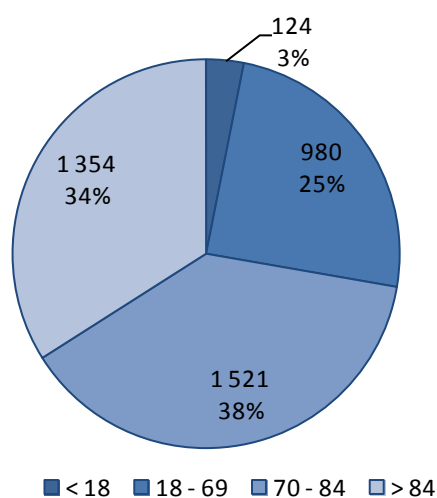
Figur 3 och tabell 3 – Antal beslutade ärenden (st) och beviljat bidragsbelopp (mnkr) 2013 fördelade på upplåtelseform, exklusive felanmälningar

Ålder och kön

Den genomsnittliga åldern för sökande av bidrag var 74 år (75 år 2012). De beslutade ärendena fördelar sig likvärdigt över åldrarna jämfört med tidigare år. Den största andelen beslutade ärenden är för personer mellan 70 och 84 år (38 %) vilket är en liten minskning mot 2012 (39 %).

Den minsta andelen beslutade ärenden är för personer under 18 år (3 %). Anpassningar för denna grupp är däremot de mest kostsamma. Förklaringen till detta är att anpassningar för yngre personer oftare omfattar tillbyggnader, större badrumsombyggnader och hissar. Sökanden under 70 år beviljades 48 % av bidraget vilket var motsvarande siffra 2012.

Av de beslutade ärendena under året gällde 1 432 stycken män (36 %) och 2 551 stycken (64 %) kvinnor.

Intervall (år)	Antal (st)	Bidragsbelopp (mnkr)	Genomsnittlig kostnad (kr)
< 18	124	10,1	81 442
18 - 69	980	19,5	19 866
70 - 84	1 521	19,3	12 681
> 84	1 354	13,1	9 717
Totalt	3 979	62,0	15 585

Figur 4 och tabell 4 – Antal beslutade ärenden (st) och beviljat bidragsbelopp (mnkr) 2013 fördelat på ålder, exklusive felanmälningar och återställningsbidrag.

Ekonomi

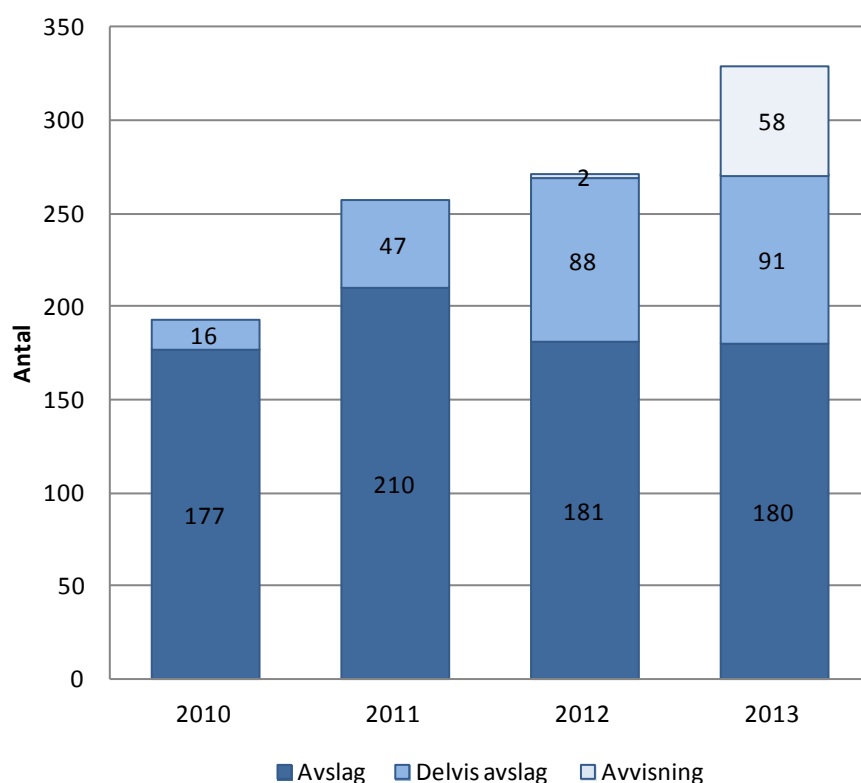
Antalet ärenden och kostnad för bostadsanpassningsbidrag har ökat stadigt under de senaste åren. År 2013 beviljades 4 584st ärenden till en kostnad av 65,5 mnkr. Antalet handläggare har under åren ökat i proportion till volymökningen av antalet ärenden. Utöver ökningen av antalet ärenden har även andelen komplicerade och tidskrävande ärenden ökat kraftigt de senaste åren. Utvecklingen går mot att fler personer bor hemma i högre utsträckning än tidigare. Bostadsanpassning har inverkan på de sociala och ekonomiska dimensionerna i staden. Snabba insatser ökar personers självständighet och kan förebygga olyckor, ökar möjligheten till tidigare hemgång från sjukhus, ökar möjligheten till kvarboende och minskar behovet av särskilda boendelösningar.

Den sammanlagda kostnaden för bidraget var år 2013 65,5 miljoner kronor vilket är en ökning med 8,3 miljoner och 14,5 % jämfört med 2012 (57,2 mnkr). Antalet komplicerade ärenden (ärenden >100 tkr) har ökat i antal och kostnad med 6 miljoner kronor. Som exempel kan nämnas 3 större barnanpassningar där det krävts större tillbyggnader till en sammanlagd kostnad av 5,3 miljoner kronor. Kostnaden för installation av hissar, dörröppnare, hjälpmedelförråd och om/tillbyggnader av badrum och tillskapande av duschplattor har ökat med 6,1 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Även för Stockholms kommun ökade bostadsanpassningsbidraget kraftigt under 2013 med 20 % från 79 miljoner kronor till 95,1 miljoner kronor.

4 AVSLAG OCH AVVISNING

Antalet avslag, helt eller delvis, var under året 271 vilket är jämförbart med år 2012 (269). Utöver det fattades 58 avvisningsbeslut (2 stycken 2012). Från 2013 fattas avvisningsbeslut i alla de ärenden som saknar intyg även efter att komplettering begärts in. Tidigare år har sökande fått beslut om avslag i dessa ärenden. Antalet avslag och avvisningar har därmed ökat med 58 stycken och 21 %. Antalet ärenden som avslogs på grund av att fastighetsägaren inte lämnat sitt medgivande har ökat med 51 %, 2013 var antalet 65 (43 stycken 2012).

Figur 5 - Antal ärenden med avslagsbeslut (helt eller delvis) och avvisningsbeslut perioden 2010 till 2013

Av de ärenden som fått avslag under 2013 har 23 beslut överklagats till förvaltningsrätten. Detta motsvarar ca 8,5 % av avslagen vilket är en höjning från 2012 då 7 % av avslagen överklagades. Förvaltningsrätten har under året avslagit 21 överklaganden i dess helhet. Utöver detta har två överklagande bifallits och ett upphävts av förvaltningsrätten och återvisat målet till fastighetsnämnden för ny prövning.

Fullt bifall till överklagandet

Klaganden ansökte om bostadsanpassningsbidrag för anpassning av befintligt kök. Fastighetsnämnden biföll ansökan men återkallade beslutet före utbetalningen av bidraget. Skälet för detta var att det av sökandens underlag inte framgick att hon haft de kostnader för anpassningen som angetts i ansökan och för vilka bidrag beviljats. Del av det beviljade belöp-

pet återkallades därför. Förvaltningsrätten fann att de specifikationer klaganden ingett till styrkande av sina kostnader preciserade det som fastighetsnämnden ansett varit oklart och biföll därför överklagandet.

Upphävande av överklagat beslut och återvisning till fastighetsnämnden

Klaganden ansökte om bostadsanpassningsbidrag för installation av stoltrapphiss till övergången i sitt tvåplanshus. Fastighetsnämnden avslog ansökan på grund av att åtgärden inte kunde anses vara nödvändig med hänsyn till klagandens funktionsnedsättning och att alla primära bostadsfunktioner fanns på entréplan. I överklagandet anförde klaganden att bostadsanpassning var nödvändig för att denne skulle kunna sköta sitt akvarium på övervåningen. Förvaltningsrätten fann att fastighetsnämnden i sitt beslut inte gjort någon bedömning utifrån frågeställningen om bostadsanpassningsbidrag skulle lämnas för den sökta åtgärden för att möjliggöra för klaganden att utöva hobbyverksamhet. Förvaltningsrätten upphävde därför beslutet och målet återvisades till fastighetsnämnden för prövning även av denna fråga. Vid denna prövning fann fastighetsnämnden att trapphiss inte var nödvändig för att klaganden skulle kunna utöva sin hobbyverksamhet eftersom det fanns tillräckligt med utrymme i bostadens entréplan för att inrymma klagandens akvarium. Fastighetsnämnden avslog därför ansökan. Fastighetsnämndens beslut överklagades och har ännu inte avgjorts av förvaltningsrätten.

Överklagat beslut, ej ännu avgjort

Klaganden ansökte 2012 om bostadsanpassningsbidrag för bl a installation av badkar. Eftersom behovet av badkar inte var styrkt genom inlämnat intyg kunde åtgärden inte anses vara nödvändig med hänsyn till funktionsnedsättningen. Fastighetsnämnden avslog därför ansökan. Förvaltningsrätten biföll överklagandet. Fastighetsnämnden ansåg att förvaltningsrätten gjort en felaktig bedömning och beviljades prövningstillstånd. Målet ligger för avgörande hos kammarrätten.

5 HANDLÄGGNINGSTID

Handläggningstiden för bostadsanpassningsbidrag mäts genom ett nyckeltal som använts sedan 2010. Som målvärde har fastighetskontoret att 75 % av ärendena ska ha fått beslut inom två månader. Nyckeltalet tar endast hänsyn till ärenden som är registrerade inom perioden och ärendets första beslut om fler finns. Anledningen till avgränsningen är att det är svårt att beräkna handläggningstid på det totala antalet ärenden eftersom det inte går att faktiskt beräkna handläggningstid för ett ärende som saknar beslutsdatum. Nyckeltalet ska därför ses som en indikator och inte som ett absolut tal. Nyckeltalet används även av Stockholms kommun som har samma målvärde fast ytterligare en månad, det vill säga 75 % inom tre månader.

För 2013 var det 78 % av de registrerade ärendena som fick beslut inom två månader vilket är en ökning jämfört med 2012 (se tabell 5).

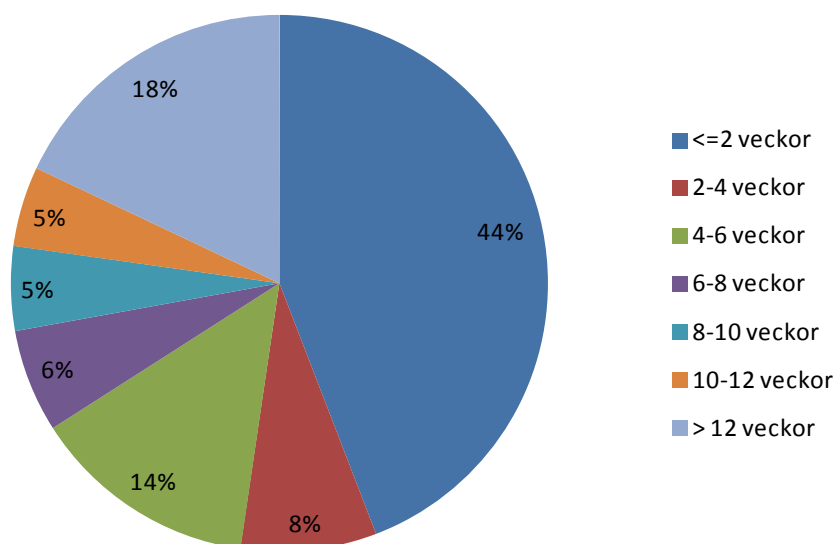
	2010	2011	2012	2013
Andel ärenden av antal registrerade ärenden som har fått beslut inom två månader (75%)	73%	70%	71%	78%

Tabell 5 - Nyckeltal för handläggningstid 2010-2013

Vid jämförelse av de olika ärendetyperna enkla, normala och komplicerade ser vi att handläggningstiden ökar i takt med bidragsbeloppet (se tabell 6). Av de ärenden som fått beslut inom perioden och har bidragsbelopp ≤ 5000 kr (exklusive avskrivningar och avslag) har 94% fått beslut inom två månader. För normala ärenden med bidragsbelopp >5000 och $\leq 100\,000$ kr är det 66% och 31% av de komplicerade som fått beslut inom två månader. Detta indikerar att ju högre bidragsbelopp desto längre handläggningstid.

Ärendetyp	Antal som fått beslut inom 2 månader (st)	Andel av beslutade som fått beslut inom 2 månader (%)
Enkla	1 461	94
Normala	984	66
Komplicerade	26	31
Avskrivningar och avslag	331	48

Tabell 6 – Antal och andel av beslutade per ärendetyp 2013

Figur 6 - Andel ärenden som fått beslut inom angivet tidsintervall (helår 2013)

Det finns flera orsaker till att handläggningstiderna varierar i de olika ärendena. Till exempel kan nämnas att sökanden har 1 månad på sig att komplettera sin ansökan om det saknas in-tyg. Det är den som söker bidrag som ska bifoga ett medgivande från fastighetsägaren att åtgärderna får utföras. I de flesta ansökningar saknas medgivandet och kontoret har valt att i stället för att be sökanden om komplettering skicka medgivandet för påskrift till fastighets-ägaren. Fastighetsägaren har 2 veckor på sig att skicka detta tillbaka.

Andra omständigheter som är svåra att påverka är den tid som behövs för platsbesök, med eller utan arbetsterapeuter, entreprenörer och fastighetsägare. Entreprenören har 2 veckor på sig för att lämna in sina offerter. Det är en rimlig tid som inte går att minska ner. De ärenden som är mer kostnadskrävande är mer komplexa och kräver mer insatser från handläggarna, till exempel installation av hiss-, fasadförändringar och tillbyggnader. I många av dessa ärenden behövs mer omfattande projektering där sökanden behöver hjälp med handlingar för anmälan/bygglov till stadsbyggnadskontoret. I samband med anmälan/lov ska ritningsunder-

lag tas fram av handläggaren. I komplicerade ärenden används externa konsulter för att projektera samt ta fram bygglovshandlingar.

6 UTVECKLINGSARBETE PÅ BOSTADSANPASSNINGSENHETEN

Enhetens utvecklingsarbete är inriktat på att åstadkomma en så effektiv hantering som möjligt från ansökan till genomförd anpassning. En viktig del är att tydliggöra roller och skapa nätverk med intygsskrivare inom staden och regionen. Under 2013 har enheten haft två utbildningstillfällen för arbetsterapeuter inom staden. Syftet med utbildningen är att skapa en bättre dialog med intygsskrivarna för en rättsäker handläggning av bidraget. En ständig dialog pågår också med de entreprenörer som utför anpassningsåtgärder för att säkerställa kvaliteten och bemötandet gentemot sökanden.

Efter Boverkats tillsynsrapport 2011, har rutinerna för handläggning av ”enklare ärende” ändrats. Från den 1 januari 2013 har alla ansökningar om bostadsanpassningsbidrag fått beslut innan åtgärd vilket gjort att sökande fått sitt beslut snabbare. Handlägningsprocessen är därmed att lika för alla ärenden, det vill säga det är den som söker bidrag som själv beställer arbetet för att få det utfört. Under hösten 2012 arbetades det fram en sk à-prislista för enkla åtgärder som trösklar, tröskelramper och stödhandtag. Om de enkla ärendena i övrigt är kompletta kan sökande få beslut inom några arbetsdagar.

Kontoret har avsatt medel för utveckling av e-tjänst för att kunna ansöka om bidrag via Göteborgs hemsida. Produktionssättningen är planerad till halvårsskiftet 2014.

Det är angeläget att fortsätta det interna kvalitetsarbetet för förbättrad uppföljning, analys och effektivisering.